

Het Sluderstoeltje

Náást de vitrinekast ditmaal, een sluderstoeltje uit de jaren 1950-1980. Voor het verwijderen van amandelen bij kinderen werd in de eerste helft van de 20ste eeuw het patiëntje op schoot in bedwang gehouden door één of meer verpleegkundigen. Later werd een speciaal ‘vrolijk gekleurd’ kinder-operatiestoeltje daarvoor gebruikelijk. Het patiëntje werd daarop geplaatst met de armen en benen gefixeerd met behulp van lederen riempjes...*de ‘lastige’ kleine werkte immers zelden graag mee.* (afb.)

Afb. 238. Vasthouden van lastig kind voor kleine keeloperatie.

Burger 1928

Fig. 78
Het vasthouden van een lastig kind

van Gangelen 1945

Narcose

Hoewel men in het begin wel experimenteerde met narcose, bleken de risico's en nadelen toch erg groot.

ETHER is wel veilig voor de patiënt, maar voldoende narcosediepte treedt langzaam in, het is zeer brandbaar en maakt dus caustiek onmogelijk en bij snelle toediening voor een korte narcose -zoals bij amandelen verwijderen- geeft ether een ademdepressie.

CHLOROFORM-narcose heeft een geringe therapeutische breedte met bloeddrukdaling, hartritme stoornissen en leverbeschadiging, waardoor vroeger jaarlijks een aantal patiënten zelfs de narcose niet overleefden.

Het veiliger LACHGAS N₂O had weer het nadeel dat voor een voldoende diepe narcose het zuurstofpercentage te laag werd en hypoxie kon ontstaan.

Sluder

De introductie in 1911 van de snelle tonsillectomie-methode van GREENFIELD SLUDER (1865-1928) bracht een verbetering met minder narcosedoden -want narcose werd door de korte operatieduur nu niet meer toegepast-, maar de ‘kleine’ ingreep verviel nu daarmee tot zoiets als het *onverdoofd kiezen trekken of blaasstenen snijden* door de barbier op de markt of kermis, een eeuw geleden... *'kom op, even flink zijn'.**

De modernere narcosegassen HALOTHANE en afgeleiden maakten uiteindelijk het veelgebruikte ‘roesje’ mogelijk: het bewustzijn en pijngevoel waren nu snel verdwenen en de Sluder-methode garandeerde een snelle en volledige verwijdering van de tonsillen.

Het sluderstoeltje had inmiddels ook afgedaan. Het patiëntje werd nu -met moeder aanwezig- veelal liggend op de operatietafel in slaap gemaakt, rechtop gezet en na de ingreep, van hooguit een halve minuut, weer neergelegd. Postoperatieve handelingen konden daardoor eenvoudiger en efficiënter worden verricht en de patiënt merkte en voelde er niks van.

De sluderstoeltjes vonden daarna hun weg naar het museum.

* Maarten het Hart - Een vlucht Regenwulpen. 1978 (hfdst. Mijn Moeder)